

Số: ~~274~~ 2/SGDDT-GDTrH

Tây Ninh, ngày 06 tháng 11 năm 2018

V/v hướng dẫn sinh hoạt
tổ/nhóm chuyên môn

Kính gửi:

- Trường phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, thành phố;
- Hiệu trưởng các trường THPT;
- Hiệu trưởng Trường Phổ thông Dân tộc nội trú.

Căn cứ kế hoạch năm học về việc thực hiện chủ trương đổi mới đồng bộ mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học và kiểm tra, đánh giá chất lượng giáo dục; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác tổ chức và quản lý các hoạt động giáo dục ở trường trung học; nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên (GV) về phát triển kế hoạch giáo dục nhà trường theo định hướng phát triển năng lực học sinh; củng cố việc thực hiện đổi mới sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn, Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) hướng dẫn các đơn vị một số nội dung, cụ thể như sau:

I. Một số hình thức đổi mới sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn

1. Sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học

1.1. Mục đích

- Đảm bảo cho tất cả học sinh (HS) có cơ hội tham gia vào quá trình học tập, giáo viên quan tâm đến khả năng học tập của từng học sinh, đồng thời nâng cao chất lượng học tập cho từng học sinh, đặc biệt là những học sinh có khó khăn trong học tập.

- Tạo cơ hội cho tất cả GV (kể cả GV không cùng môn học) được học tập lẫn nhau, nâng cao năng lực chuyên môn, kỹ năng sư phạm và phát huy khả năng sáng tạo trong việc áp dụng các phương pháp, kỹ thuật dạy học tích cực thông qua hoạt động cùng hợp tác thiết kế kế hoạch bài dạy, cùng dự giờ và phân tích bài học. Sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học không thực hiện đánh giá giờ học và đánh giá, xếp loại GV.

- Nâng cao chất lượng dạy và học trong nhà trường.

- Góp phần làm thay đổi văn hóa ứng xử trong nhà trường: cải thiện mối quan hệ giữa lãnh đạo nhà trường với GV, GV với GV, GV với HS và HS với HS; tạo môi trường làm việc dân chủ, thân thiện, hợp tác cho tất cả thành viên trong nhà trường.

1.2. Yêu cầu

- Việc chọn bài học nghiên cứu được tổ/nhóm chuyên môn bàn bạc và thống nhất và đưa vào kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn ngay từ đầu năm học (tên bài học, tiết chương trình, lớp, môn, thời gian thực hiện:tuần, học kì).

- Nghiên cứu bài học không phải để cùng xây dựng kế hoạch dạy học nhằm giải quyết những khó khăn của GV về nội dung kiến thức mà tổ/nhóm chuyên môn tập trung phân tích các vấn đề liên quan đến HS trong từng bài học cụ thể như: HS học như thế nào?

HS gặp khó khăn gì? Nội dung và phương pháp dạy học nào phù hợp và gây hứng thú học tập cho HS? Cần điều chỉnh điều gì và điều chỉnh như thế nào?

- Từ năm học 2018 – 2019: Mỗi tổ chuyên môn nghiên cứu ít nhất 3 bài học/năm học. Các nội dung sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn khác phải được tổ chức thực hiện đầy đủ theo quy định hiện hành.

1.3. Các bước tiến hành nghiên cứu bài học (4 bước)

Bước 1: Chuẩn bị bài dạy

- GV tự nguyện đăng kí hoặc cán bộ quản lí/tổ trưởng chuyên môn phân công GV dạy thử nghiệm. Thời gian đầu nên khuyến khích các GV có khả năng hay tổ trưởng chuyên môn dạy thử nghiệm.

- GV dạy thử nghiệm và nhóm GV trong tổ chuyên môn cùng nhau thiết kế, trao đổi, đầu tư thời gian để chuẩn bị bài học nhưng GV dạy thử nghiệm phải là người quyết định cuối cùng về bài dạy.

- Bài dạy cần được thể hiện linh hoạt, sáng tạo. Căn cứ vào tình hình thực tế của HS lựa chọn nội dung, phương pháp, kĩ thuật dạy học thích hợp để đạt được mục tiêu/chuẩn kiến thức, kỹ năng của từng môn học, chú ý phát triển năng lực học sinh, không phụ thuộc quá nhiều vào nội dung SGK, các quy trình, các bước dạy trong sách GV. Đặc biệt đối với HS có khó khăn về nhận thức, GV có thể lựa chọn các ví dụ và ngữ điệu gần gũi với các em để đạt được mục tiêu bài học.

Bước 2: Tổ chức dạy học và dự giờ

- Sau khi hoàn thành kế hoạch dạy học chi tiết, một GV sẽ dạy thử nghiệm bài học nghiên cứu ở một lớp học cụ thể, các GV còn lại trong tổ/nhóm dự giờ và ghi chép thu thập dữ liệu về bài học; dạy thử nghiệm và dự giờ là khâu quan trọng trong buổi sinh hoạt chuyên môn.

- Dạy thử nghiệm:

+ Giáo viên không được dạy thử trước khi dạy thử nghiệm.

+ Lớp học để dạy thử nghiệm cần có đủ không gian, bàn ghế được sắp xếp thuận tiện cho người dự dễ dàng quan sát các hoạt động học tập của học sinh.

+ Thời lượng một tiết dạy thử nghiệm không nên kéo dài làm ảnh hưởng tâm lí học tập của học sinh.

- Dự giờ (dựa trên phân tích hoạt động học tập của học sinh):

+ Tùy quy mô tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo cụm trường, toàn trường hay theo tổ/nhóm, CBQL cùng tham gia dự giờ với các GV (lưu ý số người dự giờ không quá đông làm ảnh hưởng đến chất lượng sinh hoạt chuyên môn).

+ Việc dự giờ phải đảm bảo không làm ảnh hưởng đến việc học tập của HS; không gây khó khăn cho GV dạy thử nghiệm; khi dự giờ phải tập trung vào việc học của học sinh, theo dõi nét mặt, hành vi, sự quan tâm đến bài học của học sinh thông qua đó tìm mối liên hệ giữa việc học của học sinh với tác động của phương pháp, nội dung dạy học (người dự giờ nên chọn vị trí thuận lợi cho việc quan sát các hoạt động của HS).

+ Thực hiện tốt nguyên tắc khi dự giờ phải tập trung vào việc học của HS; từ bỏ thói quen quan sát đánh giá việc dạy của GV.

+ GV sử dụng Phiếu quan sát (theo mẫu gợi ý ở Phụ lục 1) thay cho phiếu dự giờ truyền thống.

Bước 3: Phân tích, rút kinh nghiệm

Đây là công việc có ý nghĩa nhất trong sinh hoạt chuyên môn, là yếu tố quyết định chất lượng và hiệu quả của buổi sinh hoạt chuyên môn. Để đạt được mục đích của buổi thảo luận, những người tham dự cần tham gia chia sẻ ý kiến với tinh thần học hỏi, lắng nghe, cần nhấn mạnh những điểm nổi bật về các hoạt động của học sinh; người chủ trì không những phải có năng lực chuyên môn mà cần phải có năng lực về tổ chức để điều hành buổi sinh hoạt chuyên môn đi đúng hướng, đúng trọng tâm, đạt hiệu quả và tạo được bầu không khí thân thiện, cởi mở, gắn bó giữa các thành viên trong nhà trường, tôn trọng và lắng nghe tất cả ý kiến của giáo viên, không áp đặt ý kiến của mình hoặc của một nhóm người. Tiến trình buổi thảo luận như sau:

- GV dạy thử nghiệm nêu mục tiêu của bài học, cách tiến hành bài dạy thử nghiệm nhằm đạt mục tiêu, những thay đổi về nội dung, phương pháp, đồ dùng dạy học để phù hợp với đối tượng HS và cảm nhận của mình sau khi dạy bài học;

- GV dự giờ chia sẻ ý kiến về bài dạy.

- Việc phân tích bài học có thể căn cứ vào các tiêu chí gợi ý ở Phụ lục 2.

Bước 4: Áp dụng thực tế dạy học hàng ngày

- Trên cơ sở bài học nghiên cứu và tiết dạy thử nghiệm, GV nghiên cứu vận dụng, kiểm nghiệm những vấn đề đã được dự giờ và thảo luận, suy ngẫm áp dụng vào bài học hàng ngày.

- Nếu cần thiết, các GV có thể cùng nhau thảo luận thiết kế lại bài học dựa trên thực tế và những kinh nghiệm, biện pháp được rút ra trong bài học nghiên cứu để tiến hành ở những bài học sau.

2. Sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn theo chuyên đề

2.1. Mục đích

- Nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên môn trong trường trung học tập trung vào thực hiện đổi mới phương pháp dạy học (PPDH) và kiểm tra đánh giá (KTĐG) theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

- Giúp cho CBQL, GV bước đầu biết chủ động lựa chọn nội dung để xây dựng các chuyên đề hay chủ đề dạy học (gọi chung là chuyên đề) trong mỗi môn học và các chuyên đề tích hợp, liên môn phù hợp với việc tổ chức hoạt động học tích cực, tự lực, sáng tạo của học sinh; sử dụng các phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực để xây dựng tiến trình dạy học theo chuyên đề nhằm phát triển năng lực và phẩm chất của học sinh; làm quen với hình thức tập huấn, bồi dưỡng, học tập và sinh hoạt chuyên môn qua mạng.

2.2. Yêu cầu

- Việc xây dựng các chuyên đề dạy học trong mỗi môn học, các chuyên đề tích hợp, liên môn và kế hoạch dạy học bộ môn phải nhằm góp phần thực hiện mục tiêu của chương

trình giáo dục phổ thông, phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, địa phương và khả năng học tập của học sinh; kế hoạch dạy học của tổ/nhóm chuyên môn, giáo viên phải được lãnh đạo nhà trường phê duyệt trước khi thực hiện và là căn cứ để thanh tra, kiểm tra.

- Từ năm học 2018 - 2019: Mỗi tổ chuyên môn trong trường trung học phải xây dựng được tối thiểu 02 chuyên đề dạy học/năm học; tổ chức dạy thử nghiệm để dự giờ, phân tích, rút kinh nghiệm.

2.3. Các bước tiến hành

Bước 1: Xây dựng chuyên đề dạy học

- **Lựa chọn nội dung để xây dựng chuyên đề:** Thay cho việc dạy học đang được thực hiện theo từng bài/tiết trong sách giáo khoa, các tổ/nhóm chuyên môn căn cứ vào chương trình và sách giáo khoa hiện hành, lựa chọn nội dung để xây dựng các chuyên đề dạy học phù hợp với việc sử dụng phương pháp dạy học tích cực trong điều kiện thực tế của nhà trường. Trên cơ sở rà soát chuẩn kiến thức, kỹ năng, thái độ theo chương trình hiện hành và các hoạt động học dự kiến sẽ tổ chức cho học sinh theo phương pháp dạy học tích cực, xác định các năng lực và phẩm chất có thể hình thành cho HS trong mỗi chuyên đề đã xây dựng.

- **Biên soạn câu hỏi/bài tập:** Với mỗi chuyên đề đã xây dựng, xác định và mô tả 4 mức độ yêu cầu (nhận biết, thông hiểu, vận dụng, vận dụng cao) của mỗi loại câu hỏi/bài tập có thể sử dụng để kiểm tra, đánh giá năng lực và phẩm chất của HS trong dạy học. Trên cơ sở đó, biên soạn các câu hỏi/bài tập cụ thể theo các mức độ yêu cầu đã mô tả để sử dụng trong quá trình tổ chức các hoạt động dạy học và kiểm tra, đánh giá, luyện tập theo chuyên đề đã xây dựng.

- **Thiết kế tiến trình dạy học:** Tiến trình dạy học chuyên đề được tổ chức thành các hoạt động học của HS để có thể thực hiện ở trên lớp và ở nhà, mỗi tiết học trên lớp có thể chỉ thực hiện một số hoạt động trong tiến trình sư phạm của phương pháp và kỹ thuật dạy học được sử dụng.

Bước 2: Tổ chức dạy học và dự giờ

- Trên cơ sở các chuyên đề dạy học đã được xây dựng, tổ/nhóm chuyên môn phân công giáo viên thực hiện bài học để dự giờ, phân tích và rút kinh nghiệm về giờ dạy. Khi dự giờ, cần tập trung quan sát hoạt động học của HS thông qua việc tổ chức thực hiện các nhiệm vụ học tập.

- Mỗi chuyên đề được thực hiện ở nhiều tiết học nên một nhiệm vụ học tập có thể được thực hiện ở trong và ngoài lớp học. Vì thế, trong một tiết học có thể chỉ thực hiện một số bước trong tiến trình sư phạm. Khi dự một giờ dạy, GV cần phải đặt nó trong toàn bộ tiến trình dạy học của chuyên đề đã thiết kế. Cần tổ chức ghi hình các giờ dạy để sử dụng khi phân tích bài học.

Bước 3: Phân tích, rút kinh nghiệm bài học

Quá trình dạy học mỗi chuyên đề được thiết kế thành các hoạt động học của HS dưới dạng các nhiệm vụ học tập kế tiếp nhau, có thể được thực hiện trên lớp hoặc ở nhà. HS tích cực, chủ động và sáng tạo trong việc thực hiện các nhiệm vụ học tập dưới sự hướng dẫn của GV. Phân tích giờ dạy theo quan điểm đó là phân tích hiệu quả hoạt động

học của HS, đồng thời đánh giá việc tổ chức, kiểm tra, định hướng hoạt động học cho HS của GV.

II. Nội dung sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn

1. Sinh hoạt chuyên môn thường xuyên

Gợi ý một số vấn đề cần thực hiện trong sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn:

- Các hoạt động hành chính trong nội dung sinh hoạt của tổ chuyên môn.
- Thảo luận các nội dung chuyên môn có liên quan giữa hai lần sinh hoạt chuyên môn định kỳ. Nội dung sinh hoạt chuyên môn phải cụ thể, thiết thực và do chính giáo viên, CBQL đề xuất, thống nhất và quyết tâm thực hiện.
- Thảo luận các bài sắp dạy trong kế hoạch dạy học, thống nhất những nội dung điều chỉnh tài liệu, nâng cao năng lực sư phạm, năng lực nghề nghiệp cho giáo viên; thảo luận, phân tích, rút kinh nghiệm các tiết đã dự giờ.
- Thảo luận và thực hiện việc khai thác, sử dụng, bảo quản, mua sắm, thanh lý thiết bị dạy học; đồ dùng dạy học tự làm; sử dụng phòng chức năng hiệu quả, ứng dụng CNTT trong dạy học một cách hợp lý, khai thác thông tin trên các trang mạng,...
- Trao đổi kinh nghiệm tổ chức các hoạt động hỗ trợ cho học sinh tự quản, kinh nghiệm đối với việc hướng dẫn học sinh tự học.
- Trao đổi kinh nghiệm đánh giá quá trình và kết quả học tập của học sinh, bồi dưỡng học sinh khá, giỏi; phụ đạo cho học sinh yếu, kém.

2. Sinh hoạt chuyên môn theo chủ đề

2.1. Sinh hoạt chuyên môn theo chủ đề được tổ chức theo kế hoạch của tháng, học kỳ hoặc cả năm, gợi ý một số nội dung như sau:

- Sinh hoạt chuyên môn theo nghiên cứu bài học.
- Sinh hoạt chuyên môn theo chuyên đề.
- Tổ chức tham quan, tìm hiểu thực tế dạy học tại các trường khác.
- Tổ chức các buổi sinh hoạt tập thể về các chủ đề liên quan tới bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm; tập huấn sử dụng phần mềm, trang thiết bị hỗ trợ giảng dạy,...
- Tổ chức các tiết dạy minh họa về đổi mới phương pháp, kỹ thuật dạy học tích cực; phát triển năng lực học sinh; dạy học tích hợp,...

2.2. Các đơn vị căn cứ vào tình hình thực tế, chỉ đạo các tổ/nhóm chuyên môn thực hiện sinh hoạt chuyên môn thường xuyên, theo chủ đề một cách linh hoạt; có thể kết hợp sinh hoạt chuyên môn thường xuyên và chủ đề trong cùng một buổi sinh hoạt hoặc tổ chức sinh hoạt chuyên môn định kỳ xen kẽ hai hình thức trên.

III. Khai thác, sử dụng trang mạng “Trường học kết nối”

Trưởng phòng GDDT, Hiệu trưởng trường trung học phổ thông, Hiệu trưởng trường Phổ thông Dân tộc nội trú kiểm tra việc sử dụng trang mạng “Trường học kết nối” (cập nhật thông tin các tài khoản cá nhân, tạo nhóm sinh hoạt chuyên môn) để tổ chức và

quản lý các hoạt động chuyên môn của đơn vị. Chỉ đạo các tổ/nhóm chuyên môn tạo các chủ đề sinh hoạt, trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm lẫn nhau.

Giáo viên trực tiếp tham gia thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn trong các khóa học/bài học/chuyên đề. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ được giao, giáo viên có thể tham khảo các tài liệu điện tử trên mạng, các tài liệu truyền thống; trao đổi tài liệu và thảo luận với các thành viên trong tổ/nhóm chuyên môn (trực tiếp qua mạng); trao đổi với giảng viên/ban tổ chức về những vấn đề liên quan.

IV. Tổ chức thực hiện

1. Hiệu trưởng trường THCS, THPT: chỉ đạo các tổ/nhóm chuyên môn thực hiện đổi mới sinh hoạt chuyên môn theo các nội dung nêu trên, phát huy vị trí, vai trò của tổ trưởng/nhóm trưởng trong hướng dẫn, điều hành công việc của tổ/nhóm chuyên môn theo qui định, thực hiện nhiệm vụ bám sát các tiêu chuẩn đánh giá chất lượng hoạt động tổ chuyên môn góp phần đưa nhà trường đạt đến các mục tiêu đề ra theo kế hoạch.

Về tài liệu tham khảo:

- Trường THPT: sử dụng “Tài liệu tập huấn Tổ trưởng chuyên môn về phương pháp và kỹ thuật tổ chức hoạt động tự học của học sinh”.

- Trường THCS: Sở GDĐT sẽ gửi tài liệu tham khảo đến các phòng GDĐT.

2. Sở GDĐT, phòng GDĐT huyện/thành phố: tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá việc chỉ đạo thực hiện sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn của hiệu trưởng các trường trung học thông qua hiệu quả hoạt động của các tổ chuyên môn, qua các mối quan hệ trong quản lý tổ chuyên môn.

3. Trường THPT, các phòng GDĐT báo cáo sinh hoạt tổ/nhóm chuyên môn về Sở GDĐT (qua phòng GDTrH), lồng ghép vào báo cáo thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học cuối HKI và cuối năm học.

Nhận được công văn này, yêu cầu Thủ trưởng các đơn vị triển khai thực hiện đầy đủ các nội dung hướng dẫn nêu trên; trong quá trình thực hiện nếu có vướng mắc liên hệ Phòng Giáo dục Trung học-Sở GDĐT để được hướng dẫn. /*ff*

Nơi nhận: *ff*

- Như trên;

- Lưu: VP, GDTrH.

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Nguyễn Văn Phước

PHIẾU QUAN SÁT
(GV sử dụng trong các tiết dự giờ sinh hoạt chuyên môn theo NCBH)

Nội dung hoạt động	Biểu hiện của học sinh	Nguyên nhân, biện pháp
<p>Hoạt động 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tên hoạt động - Nội dung của hoạt động, nhiệm vụ, câu hỏi, bài tập... <p>Hoạt động 2:</p> <p>-----</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cảm xúc, thái độ, hành vi, trả lời câu hỏi của học sinh A, - Bài tập, sản phẩm... 	

Lưu ý: Cột: “Nội dung hoạt động” phải ghi trước và thống nhất trong toàn tổ/nhóm chuyên môn vì tổ/nhóm chuyên môn đã cùng nhau thiết kế bài học; trong quá trình dự giờ, GV chỉ ghi 2 cột còn lại.

TIÊU CHÍ PHÂN TÍCH BÀI HỌC

Dùng cho tổ/nhóm trưởng chuyên môn chủ trì việc đánh giá giờ dạy theo NCBH

(Chú ý việc nhận xét, phân tích các hoạt động học của học sinh)

NỘI DUNG	TIÊU CHÍ	NHẬN XÉT/ RÚT KINH NGHIỆM	
Học sinh thực hiện hoạt động học	1	Học sinh tích cực, chủ động, hợp tác cùng nhau và cùng giáo viên trong thực hiện các hoạt động học tập.	<i>Nhận xét:</i>
	2	Các đối tượng học sinh đều tham gia vào các hoạt động học, phù hợp với trình độ bản thân.	<i>Nhận xét:</i>
	3	Mức độ đúng đắn, chính xác, phù hợp của các kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh.	<i>Nhận xét:</i>
	4	Học sinh vận dụng được các kiến thức, kĩ năng, thái độ vào các luyện tập, tình huống cụ thể, thực tiễn cuộc sống.	<i>Nhận xét:</i>
Giáo viên tổ chức hoạt động học	5	Thực hiện sinh động việc chuyển giao nhiệm vụ học tập; tổ chức chuỗi hoạt động học đầy đủ, phù hợp; phát hiện kịp thời những khó khăn của học sinh và có biện pháp hỗ trợ tích cực.	<i>Rút kinh nghiệm:</i>
	6	Vận dụng hiệu quả, sinh động các phương pháp, kĩ thuật dạy học tích cực; sử dụng và khai thác tốt các phương tiện, thiết bị dạy học.	<i>Rút kinh nghiệm:</i>
	7	Mức độ hiệu quả hoạt động của giáo viên trong việc tổng hợp, phân tích, đánh giá kết quả hoạt động và quá trình thảo luận của học sinh.	<i>Rút kinh nghiệm:</i>
	8	Kiến thức chính xác, khoa học; thực hiện hợp lý, hiệu quả việc lồng ghép các thông tin, kiến thức thực tiễn, tích hợp; hướng dẫn tự học.	<i>Rút kinh nghiệm:</i>
Kế hoạch và tài liệu dạy học	9	Xác định đầy đủ và hợp lý: mục tiêu, nội dung, phương pháp và các phương tiện, thiết bị dạy học trong kế hoạch dạy học.	<i>Rút kinh nghiệm:</i>
	10	Thiết kế rõ ràng, đầy đủ, hợp lý chuỗi hoạt động học của học sinh, phù hợp với mục tiêu, nội dung dạy học.	<i>Rút kinh nghiệm:</i>